

4.1.2013

Dnro 4652/03.02.05/2012

Leena Räsänen
Eläinlääkintöneuvos
Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarvike- ja terveysosasto
PL 30
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö MMM045:00/2011 2.11.2012

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eläinten lääkitsemisestä, laiksi lääkelain eräiden säännösten kumoamisesta ja laiksi rikoslain 44 luvun 5 §:n 2 momentin muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa otsikkoasiasta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eläinten lääkitsemisestä, jolla kumottaisiin voimassa oleva samanniminen laki. Lailla säädettäisiin lääkkeiden käytöstä eläimille sekä sen valvonnasta, siihen siirrettäisiin lääkelain säännökset eläinlääkärin oikeudesta luovuttaa lääkkeitä eläinlääkintää varten (Läkelain 21h ja 95a-c § kumoaminen) ja rikoslakiin tehtäisiin tämän muutoksen johdosta tarvittava tarkennus lääkerikoksia koskevaan säännökseen.

Fimea näkee luonnoksen positiivisena, koska se selkiyttää nykyistä hajanaista eläinten lääkitsemiseen liittyvää lainsäädäntöä.

Luonnoksessa lääkkeiden luovutusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että eläinlääkärillä olisi nykyistä laajempi oikeus luovuttaa lääkkeitä eläinlääkintähuolto-laissa määriteltyihin eläinten terveydenhuolto-ohjelmiin liittyneille eläinten omistajille tai haltijoille. Fimea, siinä ominaisuudessa kuin se vastaa Suomessa eläinlääkekulutuksen seurannasta, toteaa lääkkeiden luovutusta koskevien säädösten väljentämisen voivan johtaa lääkekulutuksen kasvuun. Luonnoksessa Elintarviketurvallisuusviraston velvoitteita ohjata ja valvoa lääkkeiden käyttöä on laajennettu. Vaikka työnjako etenkin mikrobilääkekäytön valvonnassa on nykyiselläänkin selkeä, esittää Fimea huolestuneisuutensa siitä, ettei luonnoksessa esitetä selkeää toimenpidevelvollisuutta valvontaviranomaiselle, mikäli havaitaan esimerkiksi mikrobilääkekulutuksen merkittävä kasvu eläimillä.

Yksityiskohtaisina kommentteina lakiehdotukseen Fimea esittää seuraavaa.

§3. Pykälässä viitataan lakiin koe-eläintoiminnasta 62/2006. Fimea huomauttaa, että uusi lakiluonnos laiksi tieteellisiin ja opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta on ollut lausunnoilla ja astunee voimaan ennen uutta lääkitsemislakia, ja korvaa täten mainitun lain.

§6 kohta 8. Tuotantoeläimen määritelmää ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan EU:n MRL-asetuksen määritelmää, jonka mukaan eläimen lopullinen käyttötarkoitus elintarvikkeiden tuottamiseksi määrittäisi sen tuotantoeläimeksi (*tuotantoeläimillä* tarkoitetaan eläimiä, joita pidetään, kasvatetaan, hoidetaan, teurastetaan tai kerä-

tään elintarvikkeiden tuottamiseksi). Nykyisin voimassa olevassa laissa tuotantoeläimet on lueteltu. Fimea katsoo, että ehdotettu uusi määritelmä ei selkeästi määrittele tuotantoeläimeksi katsottuja eläimiä siten kuin yksityiskohtaisissa perusteluissa on tarkoitettu. Epäselväksi jää esimerkiksi, mitä eläimiä kerätään elintarvikkeiden tuottamiseksi. MRL-asetuksen määritelmän suomenkielistä käännöstä ei pidetä onnistuneena. Englanniksi määritelmä on seuraava: Food-producing animals' means animals bred, raised, kept, slaughtered or harvested for the purposes of producing food. Oikeampi käännös Fimean mielestä olisi seuraava: *Tuotantoeläimillä tarkoitetaan eläimiä, joita jalostetaan, kasvatetaan, pidetään tai kerätään elintarvikkeiden tuottamiseksi.* Pidetään termiä voisi täsmentää lisäämällä sen perään suluissa (*mukaan lukien tarhaus ja vesiviljely*). Fimea ehdottaa harkitsemaan vielä tuotantoeläimen määritelmää, jotta se olisi mahdollisimman selkeä ja yksiselitteinen.

§7. Ensimmäisen momentin viimeisessä lauseessa todetaan, että lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen antamisesta ei myöskään saa aiheutua merkittävää haittaa ympäristölle. Koska lain tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää eläinten lääkitsemisestä ihmisille, eläimille ja ympäristölle aiheutuvia haittoja, Fimea ehdottaa lauseen loppuun seuraavaa lisäystä: *... eikä ihmiselle.*

§8. Kolmannessa momentissa mainitaan, että sellaisia tuotantoeläimiä, joille on annettu momentissa mainittuja kiellettyjä aineita, tai niistä saatua lihaa ei saa tuoda maahan tai viedä toiseen EU jäsenvaltioon. Fimean huomio kiinnittyi tässä siihen, että onko tarkoitettu, että mainittuja kiellettyjä aineita saaneista tuotantoeläimistä vientiin ja tuontiin kelpaavat muut elintarvikkeet, kuten maito ja munat?

§20. Fimea muistuttaa, että eläinlääkärinä sitoo myös erikseen velvoite pitää huumausainekirjanpitoa (Huumausainelain (373/2008) nojalla annetun VN:n asetuksen 548/2008 13 §:n ohjeet). Fimea ehdottaa pykälään seuraavaa lisäystä: *Edellä sanottuun estämättä eläinlääkäriin on pidettävä kirjaa huumausaineista ja niitä sisältävistä valmisteista siten, kuin huumausainelain (373/2008) ja sen nojalla annettujen asetusten mukaisesti edellytetään.*

§22. Lainkohta velvoittaa eläinlääkäriä antamaan omistajalle luotettavan selvityksen tuotantoeläimelle antamastaan tai luovuttamastaan lääkkeestä. Toinen momentti velvoittaa eläinlääkärinä laajemmin antamaan lemmikkieläimen omistajalle tietoa paitsi lääkkeestä, myös laitteesta tai tarvikkeesta. Fimea huomauttaa, että myös tuotantoeläinten lääkinnässä käytetään laitteita ja tarvikkeita, joten eläinlääkäriin tiedonantovelvoitteen tulisi koskea näiltä osin kaikkia eläinlajeja.

Lisäksi esitetään huomiona, että hallituksen esityksen perusteluissa "huumeet" tulisi korvata sanalla "huumausaineet".

Johtaja

Erkki Palva

Yksikön päällikkö

Irmeli Happonen